سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

اداره مخطوطات

نام کتاب رساله تحفه سلطانیه فی احوال سلطنت برطانیه

مؤلف متن محمد نصیر محشی

شارح مترجم

تاریخ تحریر نوع خط شکسته نستعلیق تعداد سطر مختلف السطر

نام کاتب

موضوع تاریخ زبان اردو عدد اوراق ۵۱

طول ۲۳٫۵ عرض ۱۴ شماره عمومی ۱۹۷۵۳

۱۲/۱۲

وقفی / خریداری مقام معظم رهبری تاریخ وقف بهمن

ملاحظات

تحفه سلطانیه فی احوال سلطنت برطانیه

۱۵

ربه

سپاس بی قیاس بر پروردگاره که شکر ایلمکلک مرغوب

مزید نعمت بولنمغه و طاعت ایلمک باعث رحمت گناهگارلره

ابجد عبادت باعث قرب ربّ اولور سه رزدلك ویرنلرك برابر

تا زبده مشکلات بیدر لیه و نعت حبیب رب العالمین خاتم النبیین

شفیع المذنبین صلی الله علیه واله وعلی سایر صحبه اجمعین

خلفای راشدین لرینه الذین ... مشکل میسر اتی جهانی زمره

پس صاحب نظرلر ... تعجیل ایدرلر ... متلی ... لی امد

شهنشاه زمانه ... خلیل ... نادر

تو قلمدن گوهر منثور ... گهبار ... مانند ... غدر

[illegible]

کے پیمانہ وہیں اور بیت سکندر رفعت عدوم میں ہوں آثار پرا
رفعت سے مشہور تر وکافہ انام زیر خدمت مع خدام کے مشغول

نثریہ ذکر محامد بادشاہ

مظفر و منصور بعد الت عمور حیدر و ہند جہان قطب دہر
و زمان قائم مقام سلیمان ناصر عالم عا جہان بارگاہ جہان
پناہ سایہ کردگار مہر نور لطف پیدا پروردگار ہنر زمان کیف
و زمان موید من السماء منصور علی الاعدا اسلام و المعربیا
محیط العقلاء مرتب الحکما زینت و فخر ہندوستان زینت القلندر
مالک رقاب الامم شہنشاہ معظم ذو المجد و الکرم مولی ملوک
یورپ مفخر اہل حرب سلطان البر و البحر مدار ملک سکندر
مرکز اہل علم و ہنر

زدام اللہ اقبالہ و صاحب العدالت و ظل اللہ گیتی فرورحت
الانام من علی العلماء و زیب سلطنت و در حفظ و لا دوران
متان حفظ بابت القلب کرتا ہے کو زبان قلم بیانان سے کی

ذکر جمیل گورنر جنرل بہادر

ظفر پیکر سلطنت بہر تمکین مسند پاندن تمکن الحواس
معدلت رفعت احسن محمد مع تا بیان مرض اہل حاجات الطاف بانی
منظور نظر خاقانی تا غیر مور بعد الکتب عادل زمان
و ہادی مس مطلوبان سرگزیدہ حضرت سلطان فرزانہ دوران
رفعتیار مسند ریاست فخر وسادہ سیاست و حامی مدبر بشر
عظمت و جلال المرتب سپہر جاہ و ملاذ مظلوم ملجأ ظالم گزرد

جناب سلطان رفیع الالقاب

دوام الله حشمته و شوکته مد ظله العالی تا قیام الدنیا و الباقی

و اللهم و مربی شانه بما ورد فی القرآن من آیاته محفوظ

و الدهر مرد لدی زال و ما در بیمال حیطه القلمان

جنت نشان تا زمان قیام سلطنت رب اللهم تقبل

سبب تالیف کتاب

کمترین حقیر فقیر محمد لطف الله الملک زبان

زنانه روز عمر تلف شده تا لیف کیا اس کو اردو میں

بمعنی حلیہ یار بعد کو دو سو صاحب شفیق بالتحقیق

علوم با تعدد لو محب سبق رفیق طرح لو زمین دلنواز حلیہ دلساز

نگینہ خاتم رحمت نص مصحف رحمت صحن زبان نقش حب

کتاب ہمنی جو ازت ندیا رحمت برتر سبیل نعماد بالوف

مطبوع حروف صاف در ان الدلال زبان کو مقامی

بے باز کتاب مرد تجابل در رنگ بوت طلسم سے بہرہ

ہو ہر رو دوست تو ازرہ زبان سب کھند مقصود

قلبی زبان دے تو ہو اس نہ سہت کتابیں تصنیف کیا تذکرہ

علی ملک یا شہ نہ زبا بفرح کتاب دست رجیم بار لے گیا اور

کیا کہ تو کتاب نہ حسین رجعت سلطنت رطانہ و انتظام

سلطان الفکس میں نمیں کیا نہ منتقلان کو تمام ہوتی

ہو مطبوع ان کو علم و عقل ہر یک من سہ قلم و حسن انجام

کہیں وہ قلم بیان یا اور وہ قلم کہ جس پر بالکل الٰہی رقم
وہ عہد وفا اس روز سے اعتبار تصنیف کتاب کا ہوا ارقام
سنگ خالص بیاز اور جوہر بیان قیمت بیش از کتاب تسمیہ ہیں
رفتار ہے تو ہو یا وہ نہیں رو ہر دو بحر ہے حقیقت و بطن بلند
ہر دو کو کہ لیت لکن تا طغیاد ہر ہر جان حیث لیس
علم تو ہیں زبان لطف معنی میں لیا کیا مثل زر مذاق
و کمال تصنیف آنہ ہے سات مضمون کو لطف ہو ریحان
درج کتاب مطالب ہر یک نادر اں و تحسین حال ان کیا
تو کلام کو ہر مثل مصحف التسلیم کے کیا و ہر اور دلکاف
کو ما نند جا مہد ہر کے لیے کیا وہ اہم رحمت سخن اقوال منظوم

میں وکالہ زبان در زحمات و طول آن کے مقبول نظر ہو دور
اتنا زیر ارقات کے مشہور تر سر کتب نام سنت کے ہو
با دختران کو دست تطاول کا مدد قلیل نہیں ہوا
و تر ہیں زبان غیر ہے کہ لوئی سے مبدل میں سبق
تفصیل پر بردہ ذو الجلال و بعد رسول بنیاد ارو حکم
عشاء و حمد لقہ علیا جو اں کے لیے کیا بعثت میں اس کے
اتفاق بعد اسلاف رفقائم جیسا کہ خلق سپرد سلطنت
انگلستہ ہے دو جو رسالہ فی مطالب سلاطین کے
جاری وہ سلطنت انگلستہ میں جا حاصل سیوم حجاب وو در

[illegible] جو سلطنت انگلشیہ [illegible] کی تجارت
جو سلطنت انگلشیہ نے [illegible] روز [illegible] فساد [illegible]
ہند کو حاصل [illegible] انتظام [illegible] جو سلطنت انگلشیہ کے
روپے [illegible] ہندوستان کو حاصل [illegible] سلطنت
ہے [illegible] انتظام کیا [illegible] انتظام
انگلشیہ کا انتظام سلطنت [illegible] روز [illegible] ہوتا
سلطنت انگلشیہ [illegible] مسلمان و ہنود
ہندوستان [illegible] سلطنت انگلشیہ ہندوستان
میں [illegible]
نام [illegible] سلطانیہ [illegible] سلطنت [illegible]

انتظام سلطانی

19

[illegible] اہل اسلام [illegible] خلفائے [illegible]
[illegible] اطیعوا اللہ و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم
[illegible] انتظام [illegible] افعال [illegible]
[illegible] اور
[illegible]
[illegible] اہل اسلام [illegible]
[illegible]
[illegible] القرآن

انتظام [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

رحم یاد یتیم	رحم یاد باالباطل	قتل ازولدد قتل نفس خود

فخر	رتباع ظلمی	رز راف ملی مرا لمت ازتکد

غلو دلیس	حرز بالقوطی رتسلام تدکی	رعایت گناه وتعدت	صیابت

تکبر	رفترا	رسی تمیل بوزبر ال	نعدی زنا

بلندن ارض کو ثلالہ	ظلم	ہہ بزن نقلنا زہرتی زور گولو دکھائی تا جیب یا لا یعرفی

وبت نیوجش	دربدعلگو	ف زد وقتہ رخوال ورفعال

روکنا زمرید	بدگوت	زندار رنی	تہمت

جلدی زنا

رحکام جلی محمود الحمک

۲۰

قلدم تک زنا	رحسنا با قصلدکن ورزو ما عوپشم وسکی وسا فرعو سامل وہمت رتکل غروب وہمت رحنی بہ رفیق لیے برابر پہلو بس

بیینی والالد وبغلدنا وثولالعص

ظلم کو کرنکوار ہمک گازنا	صفاظت بال یتیم وکدازنا باال یعد بلوغ یتیم تو

مبافی مقصورہ	ربط زاص تقوی	الیفا عہد	رعایت وارث

صنر تسکیتی	رتباع زفرتیک	رغابت بامی زیک

عدل	ربقای کیل ترازو البعدل	ظلم زنا بالبعدل

تمام زنا سنہ کوزی	الفاو بالمہ	ظلم قتال وقد لیطردہ فسیر کی گکلو بارشل بلد کیتے س

مقصود رتستہ رضا اللہ سیرت	عمدکا	ظلم زنا

مسلمانوں کا نام بدل کر برے القاب سے بلانا
رحم نہ کرنا تحمل و بردباری نہ کرنا ناحق لوگوں کا
رکھنا ... دلوں کا زخم تالیف قلوب

احادیث

احکام عملی

قطع رحمی مسلمان آپس میں بھائی ہیں لازم
مدد کا بنا کام ... نیکی ... دلی ...
ہمارے ... زبان ... اور ...
... دوسروں کا دل ...

٢١

نقطہ ... قوم مصافحہ طعام ... علم ... سلام
... رشتہ دار ... ہیں ...
... ایک دوسرے ... عمل ...
اطاعت ... احکام الٰہی ...

احکام انسانی ...

غیبت چغلی ... قسم دروغ
... دل ... زیادہ ...
... ہونا ...
دروغ ... کرنا

بقیہ ...

رہنمائی عملی

بار رحم گناہ صلح کو [illegible] دروازے [illegible] وقت [illegible]
[illegible]

کبیرہ گناہ [illegible] قوم [illegible] عزت [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

باہم [illegible] کیا [illegible] [illegible]

باہم [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
او [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

رہنمائی [illegible]

۲۲

[illegible] [illegible] دروازہ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

غیبت کینہ و حسد [illegible]

قطع [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

دکھ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس واللہ یحب المحسنین

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

در مقامات [illegible]

[illegible]

سمع اللهم [illegible] [illegible] یا [illegible]

[illegible] مصدر [illegible] لا تعتدوا ان الله لا یحب المعتدین

والله لا یحب المفسدین ان الله لا یصلح عمل المفسدین

ان الله لا یحب [illegible] [illegible]

[illegible] موافق [illegible]

[illegible] ان الله یحب المصطفین

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۲۶

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱ [illegible]

۲ [illegible]

۳ [illegible]

۳ [illegible]

۴ [illegible]

۵ [illegible]

۶ [illegible]

۷ [illegible]

۸ [illegible]

۹ [illegible]

۱۰ [illegible]

۱۱ [illegible]

۱۲ [illegible]

۱۳ [illegible]

۱۴ [illegible]

۱۵ [illegible]

۱۶ [illegible]

۱۷ [illegible]

جمیع اطبا [illegible]

۱۸ [illegible]

۱۹ [illegible]

۲۰ [illegible]

۲۱ [illegible]

۲۲ [illegible]

۲۳ [illegible]

۲۴ [illegible]

۲۵ [illegible]

۲۶ [illegible]

۲۷ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

با نفسان با نجار [illegible] فتح [illegible] اور [illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible] اور [illegible]

۳۰
ہو گیا اور [illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ہوں اور [illegible]
[illegible]

و ہر نیک و [illegible] نامہ ہے [illegible] انسان [illegible]

[illegible] و [illegible] انسان [illegible]

نعوذ باللہ [illegible]

[illegible]

[illegible] کہ [illegible]

[illegible]

[illegible] اور [illegible]

کہ [illegible] علوم و فنون کہ [illegible]

اور [illegible]

[illegible]

۳۱

وہ [illegible] کہ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

که اگر از اتفاق صورتی که پیش‌بینی باشد با اتمام مقصد [illegible]
نموده باشند ضوابط طرف [illegible] تعلیم [illegible]
بمقدار [illegible] مقصدان [illegible]
انتظام سلطنت [illegible] مملکت و وزرای [illegible]
و مقصدان و [illegible] و [illegible]
منقول و [illegible] و [illegible]
مسئول [illegible] دو [illegible]
بعد [illegible] که [illegible] لازم [illegible]
عنوان [illegible] و [illegible]
و [illegible]
[illegible] ضروری [illegible]

۳۲ [illegible]
و [illegible]
و [illegible]
[illegible] تعیین [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

عطف [illegible] ہوا [illegible] دم عادی [illegible] گویا

جبار [illegible] بجنید [illegible] خاندان [illegible] میں [illegible] دم عادی

بقسم [illegible] دم [illegible] و [illegible] و درد [illegible]

[illegible]

[illegible] دم [illegible] میں [illegible]

[illegible] کا [illegible]

[illegible] دم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] کہ [illegible]

[illegible]

[illegible]

اور [illegible]

[illegible]

کہ [illegible]

اور [illegible]

شروع کرے [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بیست و [illegible] بکار [illegible]

بیست و [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سی و سوم [illegible]

[illegible]

[illegible] سی و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سی و [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۲۵

صفات [illegible] راه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] حاصل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عالملر [illegible]

[illegible]

[illegible] عالملر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

جب تمام [illegible] دل کو

[illegible] ملک

[illegible] مقصود [illegible]

[illegible] حفظ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کہ [illegible]

ایسے [illegible]

جب [illegible] کو [illegible] کر دیا

[illegible]

[illegible] زبان فاضل [illegible]

[illegible]

۳۲

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تکلمہ [illegible]

[illegible] تکلمہ [illegible]

[illegible] دو تکلمہ [illegible]

[illegible] تکلمہ [illegible]

دو تکلمہ [illegible] تکلمہ [illegible]

تکلمہ [illegible] تکلمہ [illegible]

تکلمہ [illegible] پس دو تکلمہ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تکلمہ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کہ خود [illegible] دیوار [illegible]
زیبائش [illegible] کیا [illegible]
الامر [illegible] ہے [illegible]
[illegible] مال [illegible]
[illegible] تعلیم علوم [illegible]
گردیا [illegible]
[illegible] الاعلیٰ
[illegible] اور [illegible]
[illegible] اور [illegible]
کردیا [illegible] اور [illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible]

تمام [illegible] کیا کہ [illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible] کیا اور [illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible] کیا [illegible]
[illegible]
تمام کیا [illegible]
[illegible] کیا [illegible]
[illegible]

یاد رہوں کو حفظ کرکے مطلع [illegible] قسم کے [illegible]
وہ جی بھر کر اپنے [illegible] کے ہیں اور [illegible] مدد سے ہیں
[illegible] [illegible] [illegible] الفاظ [illegible] [illegible]
سو [illegible] [illegible] اپنے [illegible] اور [illegible] کو [illegible]
[illegible] کو کہ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ہے [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] تمام
[illegible] میں اور [illegible] [illegible] میں کسی قسم کا خوف
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] میں اور
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اور

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] اور [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] اور [illegible] [illegible] [illegible] اور [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
اور [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] دریا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] دریا [illegible]

[illegible]

[illegible] تمام ملک [illegible]

تمام شہر میں [illegible]

[illegible] اطفال [illegible]

[illegible]

اور ان [illegible]

[illegible] دریا و شہر [illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible] دریا [illegible]

جو فضول ہے [illegible] زینت کنی و [illegible] انسان یا حیوان

و تصویر زوال [illegible] جیوت [illegible]

ریشتہ [illegible] استعمال [illegible] کیا اور [illegible]

کیا جاوے [illegible] تقلید [illegible] کوشش

[illegible] یاں الاقسم

کہ [illegible] اور [illegible]

[illegible] قطع

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

44

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

سلطنت انگریزی کی رعایا ہونے سے ... [illegible]
... [illegible] دیگر ... [illegible]
... [illegible] انگلستان ... [illegible]
... [illegible] نوع ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] انتظام ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

... [illegible] سلطنت انگلستان ... [illegible]
... [illegible] انتظام ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] اسلام ... [illegible]

ہندو و مسلمان

ہندوستان میں دو فرقے مسلمان اور ہندو ... [illegible] مسلمان ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
بعض مسلمان ہندوؤں کی ... [illegible] قبول کر لی ... [illegible]

هر یکی را از جمع منقول بال حصه و نقش از نیکو جمال
بتفاوت آنکه نقل بنود شکوان و فعال کام انتقال شده داد
و رتبه و تمثال بیت و هر که در کار ساخت ما انتقال
مثبت بکند روح مست او بی نیا بنده کار نکند
جمال سرت بنده سکون و شاید که بسیار [illegible]
خود در یکی کوچ بنیاد که بیند جمال بی حیف صورتی
بنیاد ظرف قرب جدا نفحه و نال ریشه هنود ما شاد
و فرق بیس رنگ و جس جلفال شعل النقا کیب بر
هو بیشه و مرغ و شبدیو و نعل [illegible] جلوه از [illegible]
مهلو بود سی کار ست فاطقت و نقش [illegible]
و از منظر قوی کس صدوق و صندوق الکه از رنج خرمی

هر روز هماین رنگ جگرگ نعدا اجمی و هر جا رای جنبش
رو مهر اما بال بی شاد بیل فواحاده آزاد [illegible]
مهود را بود بحر خطالی النعل تا فعل از رنگ بهر جوش
رو رو را بس ما ز فعال ایشان شکسته کو خود با افشا
جمع با کار رنگ بیس که برجنس [illegible]
آب رنگ تا رنگ از دم جلفال المور [illegible]
مال با فعال [illegible] و بیت حجر [illegible]
مبین اصل و رسیال از [illegible] لعد الدین رحسا با فرش
و ابیتم حوالی کار بس عرفش [illegible] کود بنه
شال بیس را الحی الفعال بر حلو [illegible]
دلبوی بیس صورت و فعال و ار [illegible] عیان

[illegible] وخبارت [illegible] انتقال [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] مال يتيم [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] السبيل وبالعشيرة [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] امانت [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مسلمانان
[illegible] [illegible] المومنين [illegible] بالله [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

٤٧

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مسلمان
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مقدمہ

بعد حمد و صلوٰۃ کے ناظرین [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

٥١

تکمله تحفه سلطانیه از احوال سیفیه

۵۴

بعد حمد و صلوة بر نبینا محمد [illegible] که [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بعضهم [illegible] رحمت [illegible]

[illegible] رحمة للعالمین [illegible] عظیم [illegible]

رحیم [illegible]

رفع [illegible]

سورة حجرات ولا تلمزوا انفسكم ولا تنابزوا بالالقاب

بئس الاسم الفسوق بعد الایمان ومن لم یتب فاولئك

هم الظالمون یا ایها الناس انا خلقناكم من ذكر وانثى

وجعلناكم شعوبا وقبائل لتعارفوا ان اكرمكم عند الله

اتقاكم ان الله علیم خبیر [illegible]

[illegible]

[illegible] انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بین اخویكم

واتقوا الله لعلكم ترحمون یا ایها الذین آمنوا لا یسخر

قوم من قوم عسى ان یكونوا خیرا منهم ولا نساء من

نساء عسى ان یكن خیرا منهن [illegible]

[illegible] واقسطوا ان الله یحب المقسطین [illegible]

[illegible]

[illegible] سورة [illegible]

[illegible] ان بعض الظن اثم [illegible]

[illegible] ولا تجسسوا [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] تمام [illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible] المال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible]

[illegible] تمام [illegible] اور [illegible]
اور [illegible] یا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
کہ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

حدیث

[illegible] اور [illegible]
[illegible]
کہ [illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible]

[illegible] ہوئے اور امام زین العابدین [illegible]
[illegible] میں تمام [illegible]
سے [illegible] اور [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
کیا اور [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

مورخ مسعودی [illegible] کہ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اہل کتاب

[illegible]

٥١ [illegible]

[illegible] الطيبات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اليوم

[illegible] احل لكم الطيبات وطعام الذين اوتوا الكتاب حل لكم

وطعامكم حل لهم والمحصنات من المؤمنات والمحصنات من

الذين اوتوا الكتاب [illegible]

[illegible]

عشق جو رب کا ہے ... [illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اور [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

مخصوص ہے [illegible] تمام [illegible] فیصلہ [illegible]
[illegible] ذات [illegible] اسلام [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] اور [illegible]
[illegible]
[illegible] اسلام کے [illegible]
اسلام [illegible] نہیں [illegible] اسلام [illegible]
[illegible] میں [illegible]
میں [illegible] وغیرہ [illegible]
[illegible] اور [illegible]

[illegible] تصوف [illegible] رسالہ [illegible] میں [illegible]
[illegible] میں [illegible]

جواز تصوف بزبان اکابر

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ہو [illegible]
[illegible]
[illegible] میں [illegible]

طریقہ رفاہ عام برطانیہ

سلطنت برطانیہ نے پرورش و ہمدردی رعایا میں [illegible] درجہ [illegible]
منظور رکھا طریقہ [illegible] جو [illegible] بہ مثل
سلاطین و امرائے [illegible] نہیں [illegible] بیچ [illegible]
[illegible] ہوتے [illegible] ہمارے [illegible] میں [illegible]
اور [illegible] کہ [illegible] ملا [illegible]
[illegible] ہمارے [illegible] میں اور [illegible]
[illegible] حجرہ میں [illegible]

طریقہ رفاہ خلق کے برطانیہ کے بہت [illegible] مطالعہ [illegible]
و [illegible] بجا [illegible] و محفوظ [illegible] و مدارس وغیرہ
میں جمع [illegible] اور [illegible]
و [illegible] میں [illegible] معروف [illegible] سلاطین [illegible]
[illegible] جمع کرتے تب اوسکو رفاہ [illegible] دیکھو [illegible]
[illegible] دریا [illegible] جمع [illegible]
اور [illegible] حال [illegible] ما [illegible]
و [illegible] دیکھو [illegible] عالمگیر کو کہ [illegible]
[illegible] سلاطین سلطنت برطانیہ [illegible]
[illegible] دنیا [illegible] محمد [illegible]

آنحضرت ہدایت ہر زمانے میں ... اللہم اہدنا
الصراط المستقیم

سبب عدم اعتنا بہ ظاہر [illegible] سلامہ علیہ

رسول علیہ السلام [illegible] وہ رسول [illegible]
[illegible] تا پسندیدہ [illegible] اعتنا [illegible]
[illegible] سے [illegible] ہوئے [illegible]
ہر قوم [illegible] سلسلہ [illegible] اور [illegible]
[illegible] رسول اللہ [illegible] دیکھو [illegible]
[illegible] صحبت [illegible]
در [illegible]

[illegible] اور [illegible]
[illegible] ہوتا [illegible]
[illegible] الصراط [illegible]
[illegible] ہوتا اور [illegible] ہوتا [illegible] دیکھو
[illegible] سلسلہ [illegible] الصاف [illegible]
[illegible] اعتنا [illegible]
[illegible] زمانہ [illegible]
[illegible] الکمال [illegible]
[illegible] اور [illegible] دیکھو [illegible]
[illegible] اور [illegible] الکمال [illegible]
[illegible] الکمال [illegible] اور [illegible]
ہوتا [illegible] اور [illegible]

انا خلقنا الانسان من نطفۃ امشاج ہے من نطفۃ کے ایک تاب ہے

مخلوط مراد ہے یعنی ہم نے عورت اور مرد کے ملے ہوئے نطفہ سے پیدا کیا

نے اثر اور عوارض وغیرہ سے دیکھو جو لوگ مجتہد ہیں

ہیں یہ دونوں باتیں بہت روشن ہیں اور اللہ کے صالح لوگ جیسے ائمہ

اور علما در اصل وہ خدا کو پہچانتے ہیں اور ہر ایک سے

وہ موافق شاہد ہوئے عام ہیں کہ جو لوگ فرقہ ہو یا غیر فرقہ

عیسائی کہ مسلمان کو خدا معلوم نہیں ہے بلکہ لوگ بھی کہتے ہیں

اللہ کیش نگذارد در دین ایک تمیز کے خلاف اللہ اور رسول کے

پابند رہے عقل کے ہیں اور وہ لطیف اور جو بے نیاز اربابِ استعمال

کرتے ہیں اور لطف اس سے جانتے اور دو تو نعمت ہیں اللہ کی

اور اس لطف کو دیکھو یہیں ہو یا اور جو ہیں ان سے بہرہ ہیں عالم

ہو دل کے اس جماعت میں اللہ کی ہی غرض ہے ہمارا رہنما اللہ

تنبیہ

اب ہم بیان کرتے ہیں کہ غرض اس کتاب کی ایک دو بات کو اس کا

ذکر کرنا تھا کہ غرض اس کتاب کی دفع شبہات اور ان کا رد کرنا

اور اس کا ہم کو حکم ہے اور اگر یہ باتیں اس کی حرکت

اور ان کا بیان مشترک ہے جو کہ اسکو کرنا ہی لائق ہے

ارشاد باری

الف حمد لکھا ہے ہم نے حمد للہ العظیم اور شکر کی باتیں

وغیرہ جو مثل سے موافق رہ رہ کر ان کا بیان کیا جائے

جانے غرض یہ ہے کہ ہم نے رسم مصاحب کا جاری کرنا

قرآن میں ہے کہ ہم نے قلم بنائی اور کتاب کی بات بانیوں کی

لیے ہم مسئلہ بتاتے ہیں اور اس مسئلہ میں مطالب ہیں اور جو مسلم

میں پڑے اور رکھے مسئلہ میں اس کا ذکر اور تو ہم کہتا ہوں سچائی

ہو نہ کہ اکثر مالک کو اٹھایا گیا ہے یہ مسئلہ وہ کیا ہے پائے

جامع ہے اس کا حکم ہے اور اللہ ہی ہمارا ہے اور اسکے ذکر کو ہم مشہور

جناب عزت [illegible] سلمه [illegible] [illegible] کامل [illegible]

[illegible] قسمت [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

جناب [illegible] امر [illegible] [illegible] باشد [illegible]

[illegible] جلد [illegible]

در [illegible] الله [illegible] [illegible]

[illegible] الله [illegible] [illegible]

[illegible] علم و فضل [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] جناب [illegible] تمام [illegible] [illegible]